

ŠTO KOMPOSTIRATI?

KOMPOSTIRAMO:

- **KUHINJSKI OTPAD** (ostaci te kora voća i povrća, ostaci kruha, ljuske jaja, kora krumpira, listovi salate i sl., talog kave, vrećice čaja) → BIO OTPAD BOGAT DUŠIKOM
- **VRTNI (ZELENI) OTPAD** (granje, otpalo lišće, uvelo cvijeće, zemlja iz lončanica, otkos trave i živice) → BIO OTPAD BOGAT UGLJIKOM
- **OSTALI BIOOTPAD** (kora drveta, borove iglice, piljevina, kosa i dlaka, papirnate maramice)

NE KOMPOSTIRAMO:

- Ulja, masti, mliječni proizvodi, ostaci kuhane hrane (privlačne štakore), meso, riba, kosti, koža
- Guma, pepeo kamenog ugljena, ambalaža, opasni otpad, obojeno i lakirano drvo, lišće oraha, bolesne biljke, osjemenjeni korovi
- Novinski papir, časopisi u boji, plastična ambalaža, pelene, staklo, tekstil, cigarete, sadržaj vrećica od usisavača i sl.
- Ljuske oraha, češeri, čepovi od pluta → SPORA I TEŠKA RAZGRADNJA

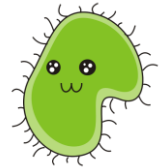
ŠTO JE KOMPOSTIRANJE?

Kompostiranje je način recikliranja organskog otpada koji čini preko 30% ukupnog otpada svakog kućanstva. Postupak kompostiranja podrazumijeva biološku razgradnju organskih materijala što rezultira smanjenjem biološkog otpada, a kao pozitivni produkt nastaje KOMPOST kojeg sačinjavaju humus i druge hranjive tvari. Postupak kompostiranja traje između 10 i 12 mjeseci.

3 GLAVNE FAZE PROCESA KOMPOSTIRANJA:

1. FAZA RAZGRADNJE – Mikroorganizmi (bakterije i dr.) napadaju kompostnu masu te ju razgrađuju pri čemu se oslobađa velika količina toplote koja potom uništava sjemenje korova i uzročnike bolesti.

2. FAZA PRETVORBE – Temperatura koja može doseći i do 70°C na 1m³ kompostne mase se u ovoj fazi smanjuje, a broj mikroorganizama se povećava pri čemu kompostnu masu nastanjuju prve gljivice, plijesni, kvasci i dr.

3. FAZA IZGRADNJE – U ovoj fazi pojavljuju se prvi višestanični organizmi, poput glista koje imaju zadaću miješati i usitnjavati materijal te koje probavom stvaraju tzv. kompostne grudice.

ZAŠTO KOMPOSTIRATI?

- Štedimo deponijski prostor (ne očišćujemo bespotrebno okoliš u kojem obitavamo) te imamo manji trošak odvoza i zbrinjavanja smeća
- Kompost je koristan dodatak tlu (poboljšava njegovu strukturu i obogaćuje ga hranjivim tvarima što povećava otpornost biljaka na nametnike i bolesti)
- Stvaramo humus koji potom koristimo kao gnojivo te pri tom ne trošimo dodatni novac na kupnju umjetnog gnojiva

KOMPOSTIRANJE → odgovoran način upravljanja
kuhinjskim i vrtnim otpadom!

MINIMALNA ULAGANJA = MAKSIMALAN REZULTAT

GDJE KOMPOSTIRATI?

Kompostiranje ne zauzima veliki prostor, stoga se reciklažni kutak može napraviti bilo gdje u vrtu, a za stanovnike zgrada moguće ga je smjestiti i na balkonu ali uz korištenje prikladnog spremnika za kompostiranje. Idealno mjesto za kompostiranje je sjenoviti dio vrta/dvorišta/balkona koji je zaštićen od izravnih udara vjetra. Potrebno je izbjegavati mračna i hladna mjesta. Kompostiranje je moguće u slobodnostojećim hrpama, hrpama ograđenim drvenim materijalom, ciglom, žicom ili u posebnim komposterima koje je moguće kupiti u specijaliziranoj trgovini.

KAKO KOMPOSTIRATI?

- Potrebno je ograditi prostor veličine cca 2m (dvorište, vrt) na mjestu zaštićenom od sunca i izravnog vjetra; Kupiti komposter (stan-balkon)
- Na dno ograđenog prostora staviti usitnjeno granje radi prozračnosti (cca 15cm) te potom dodati sloj lišća pa sloj USITNJENOG I IZMJJEŠANOG bio otpada (cca 20cm visine) → USITNJENI BIO OTPAD BRŽE SE RAZGRADUJE
- Postupak ponavljati do vrha kompostera. Hrpu nikada ne smijemo zbijati niti pokrivati plastičnim vrećama. Jutena vreća ili karton bolje su rješenje za zaštitu hrpe od prejakog sunca ili oborina
- Hrpu je potrebno povremeno presložiti (promješati) u svrhu prozračivanja te eliminiranja neugodnih mirisa i suvišne vlage
- Nakon 10-12 mjeseci, kada kompost poprimi rastresitu strukturu, tamnu boju te izgled šumske zemlje, umiješati ga u zemlju vrtnog ili kućnog bilja

UPUTE I SAVJETI ZA USPJEŠNO KOMPOSTIRANJE:

- ✓ Koristiti isključivo neobojen drveni otpad bez metalnih dijelova (čavala i dr.) → REZULTAT = EKOLOŠKO ČISTI KOMPOST
- ✓ Glavni sastojak drveta je lignin zbog čega se ono sporo kompostira ali ujedno predstavlja idealan materijal za prozračivanje vlažnog kuhinjskog otpada
- ✓ Ne preporuča se u kompostnu hrpu dodavati umjetno gnojivo niti druge materijale čija je svrha "ubrzanje procesa" kompostiranja
- ✓ Lišće i ljuske oraha, jablana, kestena, lijeske i platana te kore agruma treba dodavati u što manjim količinama jer sadrže tvari koje u početnoj fazi zaustavljaju razvoj mikroorganizama → SPORO SE KOMPOSTIRAJU
- ✓ Poželjno je i korisno dodavati zemlju, čistu kamenu prašinu (biolit) te svježi kompost
- ✓ Neugodne mirise koji nastaju tijekom procesa truljenja možemo eliminirati uporabom mikroorganizama koji ujedno služe i u svrhu ubrzanja procesa kompostiranja
- ✓ Za što uspješniji ishod kompostiranja potrebno je miješati kuhinjski i vrtni bio otpad, odnosno suhe i vlažne, veće i manje te starije i svježije dijelove bio otpada
- ✓ Veću količinu vlažnog bio otpada nije preporučljivo odlagati na jedno mjesto već ga je potrebno ravnomjerno razdijeliti po kompostnoj hrpi
- ✓ Ukoliko se u kompostnoj hrpi pojave glodavci (kao rezultat dodavanja previše hrane i nedovoljnog mješanja kompostne hrpe) hrpu je potrebno presložiti tako da ostaci hrane dođu u sredinu i potom ih potpuno prekriti starim kompostom i zemljom